

Strokovno izrazje

Gozdarsko strokovno izrazje

Terminološka komisija je pri redakciji prevoda razlag za 1.000 izrazov prvega zvezka Lexicona silvestre prišla do nekaterih slovenskih izrazov za razvojne stopnje v gozdu in za poimenovanje nastajanja snovi v gozdu. Priporoča jih za uporabo.

Nemško geslo (razlaga)	Slovenski prevod
231. .04.20 0307 Aufschlag m (nastanek porasti mladih drevesc po nasemenitvi)	vznik m
228.5. 08.20 0293 4844 Anwuchs m; Verjüngung f (porast drevja od njenega osnovanja vse dokler se ne sklene in je še mogoče vrzeli izpopolnjevati s sadikami)	mladje s; pomladek m
228.5 .01.20 0286 5182> Jungwuchs m (porast drevja v razvojnih stopnjah od mladja do letvenjaka)	mladovje s
228.5 .02.20 0287 6166 Dickung f (porast drevja, v kateri so krošnje sklenjene in kjer poteka živahno razslojevanje) (porast drevja s prsnim premerom do 10 cm, v kateri se končuje razslojevanje)	gošča ž letvenjak m
228.5 .03.20 0288 4468# Stangenhholz n (porast drevja s srednjim prsnim premerom od 10 do okrog 30 cm, v kateri poteka čiščenje od vej)	drogovnjak m
228.5 .04.20 0289 Baumholz n (porast drevja s srednjim prsnim premerom dreves nad 30 cm)	debeljak m
228.5 .05.20 0290 Altholzbestand m (sestoj, pri katerem se vsi osebki, ki kakovostno in količinsko določajo zgradbo sestoja, nahajajo v obdobju zrelosti ali postajajo prestari)	sečnozrel sestoj m
613. .06.51 0809 (3711) Überalterter Bestand m (sestoj z zmanjšano proizvodnostjo in zdravjem zaradi prekoračene sečne zrelosti)	prestar sestoj m; zastaran sestoj m
221.52 .02.20 1304 Zweialtriger Hochwald m pomlajenec m (dvoslojni semenovec s presvetljenim zgornjim slojem sestoja /zarast 0,3-0,5/ in z mlajšim spodnjim slojem sestoja; oba sloja sestoja sta pri gospodarjenju enako pomembna)	sestoj m v pomlajanju

Skupina za gozdarsko strokovno izrazje je razpravljala tudi o uporabi izrazov pridelovanje, produkcija in proizvodnja, zlasti v naslednjih besednih zvezah:

pridelovanje lesa, biološko pridelovanje, pridelovanje biomase,
 produkcija lesa, biološka produkcija, produkcija biomase,
 proizvodnja lesa, biološka proizvodnja, proizvodnja biomase.

Izrazito prednost daje uporabi že uveljavljenega izraza "proizvodnja".

Marjan Lipoglavšek

Književnost

Fredo Rittershofer: Waldpflege und Waldbau; Für Studium und Praxis - mit einem Abschnitt über Naturschutz im Wald (Nega gozdov in gojenje gozdov; za študij in prakso - z razdelkom o varstvu narave v gozdu).

Rittershofer Verlag, december 1999, druga razširjena in predelana izdaja, 492 strani, 172 ilustracij, 42 preglednic, indeks. Cena 68,00 DEM (broširana knjiga). ISBN 3-930770-01-6.

Profesor dr. Fredo Rittershofer je do upokojitve predaval o gojenju gozdov na visoki strokovni šoli za gozdarstvo (FH Weihenstephan) in na fakulteti (TU München - Weihenstephan) v Freisingu. S študenti je redno obiskoval Slovenijo, zato ga mnogi gozdarji dobro poznajo. Avtor knjige velja za uspešnega v povezovanju raziskovalnega dela s prakso gojenja gozdov in v iskanju poti ekonomsko učinkovitega sonaravnega gospodarjenja z gozdovi. Znanje in izkušnje dolgoletnega pedagoškega, raziskovalnega in operativnega dela je pred časom strnil v težko pričakovani prvi izdaji učbenika, ki je v nekaj letih pošel. Močno spodbudo za predelavo in razširitev knjige je našel v sodobnih tokovih gojenja gozdov v srednji Evropi, ki se zaradi ekonomske stiske zopet vračajo v stare tirnice nauka o čistem donosu gozdov.

Knjiga med drugim obsega poglavja o gozdu kot ekosistemu, o zgradbi in razvoju pragozdov, o razširjenosti gozdov na Zemlji, v Evropi in v Nemčiji, o gozdnih proizvodih in funkcijah gozdov, o varstvu narave in gozdarstvu, o sistemih gojenja gozdov, o trajnosti, o negi gozdov, o naravni in umetni obnovi gozdov, o gnojenju in melioracijah ter o razmerju med rastlinsko in živalsko komponento gozda. Kot dobro stran knjige je potrebno izpostaviti obsežno poglavje o ekologiji gozda, na katerem temeljijo strategije nege gozda, ki so predstavljene v nadaljevanju.

Avtorjeva vodilna misel o organski povezanosti varstva narave in sonaravnega gojenja gozdov je prisotna v vseh poglavjih, ki obravnavajo negovalno usmerjanje razvoja gozdov. Knjiga je pisana nepristransko, saj so poleg avtorjevih nazorov dovolj obširno

predstavljeni tudi drugi koncepti o varstvu narave v gozdovih, od starejših (npr. o sočasnem uresničevanju vseh funkcij gozda s klasično pojmovano nego gozdov (nem. Kielwassertheorie)) do najsodobnejših (npr. varstvo procesov, koncept Greenpeaca idr.). Nega kot osrednja dejavnost gojenja gozdov je predstavljena dovolj podrobno, pri čemer je avtorju uspelo preseči - v podobnih učbenikih sicer pogoste - shematske in šablonske prikaze negovalnih ukrepov. Skozi prizmo avtorjevih izkušenj spoznavamo nego mešanih sestojev, nego pretežno čistih sestojev in skupin posameznih drevesnih vrst, prebiralno nego gozdov, nego visokogorskih gozdov z redčenji za stabilnost in z redčenji šopov. Koncepti nege so utemeljeni z naravoslovnimi izhodišči ter raziskovalnimi in strokovnimi izsledki. Posamezne teme so zaokrožene z navedbami o organizaciji izvedbe nege in o stroških negovalnih del.

Avtor se zaveda pomena prevzgoje in premene vrstno izmenjanih enomernih gozdov, ki v srednji Evropi prevladujejo, zato je tehnikam negovalnega spreminjanja gozdov v mešane, raznomerne in raznodobne posvetil obsežna poglavja (npr. premenilno redčenje, prebiralno redčenje, redčenje skupin v nižjih legah).

Knjiga je namenjena študentom in praktikom vseh smeri, ki želijo pridobiti ali poglobiti znanja o razširjenosti, zgradbi, razvoju in negi gozdov. Naprodaj je v večjih knjigarnah v Nemčiji, mogoče pa jo je naročiti tudi neposredno pri založbi:

Rittershofer Verlag, Veit-Adam-Strasse 14,
 85354 Freising, Nemčija

doc. dr. Jurij DIACI